

Wandelpad goed alternatief voor trambaanfietsroute Maastricht-Aken

Op verzoek van de Vereniging tot Natuurbehoud (VTN) Cadier en Keer voerde Jeroen Aerts, directeur van het Instituut voor milieuvraagstukken Vrije Universiteit Amsterdam en hoogleraar aldaar, een onderzoek uit naar het nut en de noodzaak van een trambaanfietsroute van Maastricht naar Aken. We spraken met Aerts, Kerenaar van huis uit, bekend met de regio én fervent fietser.

Lilian Rippe

Voor zijn onderzoek las Aerts dertig beleidsrapporten van de provincie Limburg en betrokken gemeenten. Zijn conclusie: "Er is geen enkel nut of enkele noodzaak vanuit het beleid om dit project te doen. In geen van de beleidsstukken staat dat het fietsnetwerk in Limburg niet goed is of moet worden uitgebreid. Wel dat het fietsnetwerk veiliger moet worden en de communicatie erover verbeterd. Ook staat er nergens dat er een nieuwe verbinding moet komen tussen Maastricht en Aken. Bovendien is de economische onderbouwing van slechte

kwaliteit. Daarbij zijn de economische voordelen vooral voor Maastricht terwijl de bewoners van het Heuvelland het meeste moeten bijdragen, tot honderd euro per gezin. Daar komt bij dat de fietsroute deels gepland is door een natuurgebied met een verhoogd beschermingsniveau. Daarvoor is een bestemmingsplanwijziging nodig en die wordt alleen toegestaan als maatschappelijk nut of noodzaak is aangetoond. En dat is er dus niet. Kortom: op basis van mijn bevindingen moeten we helemaal niet praten over een nieuwe fietsroute."

Foto: Martin Rompen

In gele hes gedeputeerde Eric Geurts (links van midden) en stuurgroep-voorzitter Armand Opreij (midden) en Edwin Claessens, omgevingsmanager (rechts) vol aandacht voor de pijnpunten in Lemiers

Jeroen Aerts:

‘Kortom: op basis van mijn bevindingen moeten we helemaal niet praten over een nieuwe fietsroute.’

Wandelroute

Aerts, die begrijpt dat marketingtechnisch een trambaanroute bij mensen een nostalgisch gevoel oproept, stelt als alternatief een trambaanwandelroute voor. “Via hetzelfde concept met een uitbouw voor fietsers op de trajectdelen waar geen ingreep in de natuur nodig is. Nog goedkoper ook. Een wandelroute schaadt de natuur niet. De infrastructuur ligt er al. Het is een kwestie van aan elkaar knopen en met goede bewegwijzering begeleiden. Met buslijn 350 van Maastricht naar Aken kan iedereen op een gewenst punt de route beginnen. De investering is minimaal. Bovendien leid je met een wandelroute mensen veel makkelijker langs de horeca.”

Verhitte gemoederen

Tijdens een besloten bijeenkomst voor raadsleden van de gemeente Eijsden-Margraten op 22 januari 2018 kwam het onderzoeksrapport van Aerts tot ongenoegen van het publiek niet aan de orde. Op verzoek van burgemeester Akkermans kreeg Aerts na afloop van de bijeenkomst alsnog de gelegenheid zijn onderzoeksbevindingen te presenteren. Daarmee bracht hij de gemoederen op de publieke tribune tot bedaren. “Ik zag wel dat de fietsroute leeft onder de bevolking”, vertelt hij. “Ik denk dat de stuurgroep heeft onderschat wat de impact van dit plan is in dit dichtbevolkte deel van het land. Een fietspad aanleggen door de natuur klinkt voor iedereen sympathiek, maar een vier meter breed geasfalteerd fietspad van oost naar west Limburg dat door vijf á zes gemeenten voert, heeft een groot effect. Dan is het toch vreemd dat zo’n vergadering besloten is en dat de stuurgroep niet voor een debat gaat. Als je echt voor je plan staat, dan ben je niet bang om naar alternatieven te kijken.”

Wat vindt de NMF Limburg?

Trambaanfietsroute Maastricht-Aken

Na een zeer druk bezochte en tumultueus verlopen informatieavond op 22 januari in Margraten constateerde Gedeputeerde Eric Geurts dat er “op dit moment een te grote afstand is tussen het project en de omgeving van het project”. Met andere woorden: er is weinig draagvlak voor aanleg van de trambaanfietsroute bij omwonenden en een groot deel van de raadsleden van de betrokken gemeenten. Allen voelen zich niet gehoord, niet betrokken en niet serieus genomen bij het ambitieuze project. Daarom stelde de Gedeputeerde voor om een klankbordgroep met inwoners en belanghebbenden in te stellen.

De NMF Limburg ondersteunt dit voornemen onder een aantal voorwaarden. In een recent onderzoek van de Vrije Universiteit Amsterdam constateerde prof. dr. Aerts dat nut en noodzaak van het project niet was aangetoond, dat het economische rendement ervan nauwelijks was onderbouwd en dat er geen – voor natuur en landschap minder slechte – alternatieven bekeken waren. De NMF Limburg is van mening dat de conclusies van het onderzoek van de heer Aerts centraal moeten staan in de nog op te richten klankbordgroep; er dient opnieuw gekeken te worden naar nut en noodzaak van de trambaanfietsroute. Daar hoort een goede maatschappelijke kosten-batenanalyse bij en een onderzoek naar mogelijke alternatieven voor de fietsroute (zoals versterking van bestaande fietsroutes of het voorstel van de Vereniging tot Natuurbehoud Cadier en Keer om er een fietsbaanwandelpad van te maken). Alleen dan heeft het oprichten van een klankbordgroep zin.

Nieuwe economische analyse

Aerts stak met zijn alternatieve voorstel een hand uit naar de politiek. “Ik kreeg na afloop het idee dat er bereidheid is tot een gesprek. In ieder geval komt er een nieuwe economische analyse. Ik heb voorgesteld daar het alternatief van de wandelroute naast te leggen ter vergelijking. Bestuurders moeten opkomen voor de belangen van het volk. Als dat met alternatieven komt moet het daarnaar kijken.”

Lichtpuntje?

Gedeputeerde Eric Geurts heeft na de besloten bijeenkomst van 22 januari besloten een klankbordgroep in het leven te roepen. Eveneens op zijn initiatief stapten op woensdag 7 maart hijzelf, voorzitter van de stuurgroep Armand Opreij, stuurgroepleden, betrokken ambtenaren en leden van bewonersgroepen op de fiets voor een Zuid-Limburgse trambaanfietsroute-ervaring (zie foto hiernaast). ■